

Sjednocení Německa

Sjednocení Německa

- 1806 - během napoleonských válek zanikla Sv. říše římská
- německé území rozdrobeno, o převahu zde soupeřilo Prusko a Rakousko
- mezi německou veřejností zřetelná touha po sjednocení
- úspěchem Pruska - prosazení celního spolku (1834)
- 2 neúspěšné pokusy o sjednocení „zdola“ (1830, 1848)
- po 10 letech - nová situace:
- 1859 - Rakousko oslabeno po porážce v Itálii
- v čele Pruska noví lidé - král **Vilém I.** generál **Helmuth von Moltke**, kancléř **Otto von Bismarck**
- vytvořili plán na něm. sjednocení - „**krví a železem**“
- vyprovokovanou válkou s vnějším nepřítelem -
1. Dánsko, 2. Rakousko a 3. Francie

Otto von Bismarck a Vilém I.

1. prusko - dánská válka (1864) - Prusové v rychlém konfliktu získali Šlesvicko

2. prusko - rakouská válka (1866)

- předcházela pečlivá diplomatická příprava, aby Rakousko zůstalo ve válce osamoceno
- v čele rak. armády gen. **Benedek** - měl velkou důvěru, válčil v Itálii, ale v Čechách v defenzívě
- rozhodující **bitva u Hradce Králové (u Sadové, pušky jehlovky)** - Rakousko poraženo, ztratilo vliv v Německu

(pozn. Italové využili situace a získali Benátsko)

- ustaven Severoněmecký spolek - sjednotil státečky v sev. a stř. Německu

Ludwik von Benedek

Benedek fl. 18
Roussant aut. des 8th Années Roug.

- <https://www.televizeseznam.cz/video/slavnedny/3-cervenec-den-bitvy-u-hradce-kralove-152667>

3. prusko - francouzská válka

- záminkou **Emžská depeše** (*po diplomatickém jednání Viléma I. s fr. vyslancem v Bad Emsu o nástupnictví ve Španělsku Bismarck upravil výslednou zprávu pro tisk tak, že urazil Francouze*)

Večer 13. července 1870 Bismarck seděl v jídelně s pruským ministrem války von Roonem a náčelníkem generálního štábu von Moltkem. Pruskému ministerskému předsedovi doručili spěšnou depeši od rady ministerstva zahraničí von Abekena z Emže, líčící jednání francouzského vyslance Benedettiho s pruským králem Vilémem I. Vyplývalo z ní, že starý král na neuvěřitelně drzé požadavky Francie odpověděl ve smířlivém tónu, což válkychtivá klika nemohla potřebovat.

Tehdy Bismarck učinil něco, o čem začal vychloubačně hovořit až ve výslužbě. Poté, co ho Moltke ujistil, že stav pruské armády zaručuje vítězství nad zemí Marianny, což potvrdil i ministr války, řekl svým hostům: „Je-li to tak, jezte klidně dál.“ Ve vedlejší místnosti vyškrtl tužkou právě ony smířlivé věty, takže telegram vyzněl tak, že král nařídil svému pobočníkovi ukázat francouzskému vyslanci dveře. „To bude jako rudý šátek pro galského býka,“ mnul si spokojeně ruce Bismarck, když hostům přečetl „zredigovanou“ emžskou depeši. Roon i Moltke byli u vytržení. „Udělal jste ze šarády (bubnování k ústupu - pozn. J. Š.) fanfáry (signál k útoku - pozn. J. Š.),“ reagoval Moltke.

Bismarck nelenil a zfalšovaný text okamžitě předal tisku. Následovalo to, po čem prahl: Francie 19. července 1870 vyhlásila válku Prusku, a tím zpečetila osud druhého císařství.

3. prusko - francouzská válka

- Prusko lépe připraveno na válku (v obyvatelstvu pěstována disciplína a vojenské smýšlení, využití moderních vynálezů - jehlovky, vlak, telegraf)
- rychlý pruský postup - porážky Francouzů **u Met** a **u Sedanu** - Napoleon III. zajat

Vilém I. přijímá kapitulaci od francouzského císaře Napoleona III.

- v Paříži zprávy o pohromě u Sedanu a zajetí Napoleona III. vyvolaly lidové nepokoje
- pád 2. císařství, vyhlášena 3. republika (září 1870 - do 1940, 4. 1954 až 1958, dnes 5.)
- jmenována prozatímní vláda, v čele **Adolf Thiers**
- pokoušel se vyjednávat, ale Bismarck odmítá, požaduje pro Německo velká území v Alsasku a Lotrinsku tradičně spojená s fr. kulturou - Koblenz, Štrasburk, Mety
- Francouzi zoufale pokračovali ve válce, ale neúspěšně
- leden 1871 - Francouzská republika donucena kapitulovat - dalekosáhlé následky pro obě země

1. Německo

- dokončeno sjednocení cestou shora
- **18. ledna 1871** - v zrcadlové síni ve Versailles vyhlášeno německé císařství (2. říše) - císařem **Vilém I.**, Bismarck říšským kancléřem
- pro Francii tvrdé podmínky kapitulace - vysoké válečné náhrady (reparace), ztráta Alsaska Lotrinska - sporné území do dalších let
- Sjednocené Německo - vojenský charakter státu zachován i do dalších let, velké mocenské ambice, agresivita, zbrojení
- snaha dohnat Anglii a USA - prudký hospodářský rozmach, koloniální expanze (Turecko, jižní Afrika, Čína, Tichomoří)

Vyhlášení německého císařství (Versailles, 1871)

2. Francie

- kapitulace - hluboké pokoření fr. nár. hrdosti
- situace v Paříži a dalších velkých městech se dál vyhrocovala, část Francouzů se nechtěla smířit s porážkou ani pustit Prusy do Paříže,
- na obranu Paříže vznikaly oddíly Národní gardy - střety s vládním vojskem, nepokoje - **Pařížská komuna** - 72 dní, odkaz VFR
- vláda se snažila dostat situaci pod kontrolu - tvrdě zasáhla
- květen 1871 - PK krvavě potlačena